

ПІДСУМКОВИЙ ДОКУМЕНТ
XIV щорічної Фулбрайтівської конференції
“Болонський процес в українській освіті: здобутки і перспективи”
(30 вересня – 1 жовтня 2011 р., м. Київ)

Розуміючи, що майбутнє України великою мірою залежить від ступеню підготовленості молодого покоління до життєдіяльності і прийняття доленосних для країни рішень в умовах світового порядку, що дедалі глобалізується;

Враховуючи, що національній вищій освіті належить провідна роль у формуванні в молоді відповідних світоглядних, наукових, етичних орієнтирів і поведінкових моделей;

Усвідомлюючи, що впровадження в українську освіту основних принципів Болонського процесу, до якого країна приєдналася 2005 року, на цьому етапі здійснюється здебільшого формально;

Відчуваючи відповідальність академічного товариства за майбутнє Української держави та обов'язок його членів щодо розробки і широкого обговорення комплексу заходів, спрямованих на вдосконалення системи вищої освіти в Україні,

Українське Фулбрайтівське товариство

пропонує здійснити як першочергові такі кроки:

У сфері входження української вищої освіти у світовий науково-освітній простір

1. Сприяти усвідомленню та впровадженню вищими навчальними закладами України концепції інтегрування національного та інтернаціонального компонентів освіти як необхідної передумови входження країни у світовий науково-освітній контекст.
2. У ході реформування системи акредитації вищів та атестації наукових кадрів, що нині відбувається в Україні, враховувати підходи до співвідношення викладання/навчання та дослідження в університетській діяльності, вироблені на підставі багаторічного практичного світового досвіду у цій галузі, а також різноманітні акредитаційні методи й методики.
3. У процесі трансформування ступеневої системи у вищій освіті та науці України знайти гармонійне співвідношення між національним та зарубіжними варіантами такої системи, яке сприяло б підвищенню професійного рівня науково-педагогічних кадрів.
4. На рівні вищих навчальних закладів України сприяти формуванню «культури академічної мобільності»; співпрацювати з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України з метою вдосконалення

- законодавства, сприятливого для стимулювання мобільності студентсько-викладацького складу.
5. Активніше сприяти інституалізації практики подвійного наукового керівництва науковими роботами за участі провідних зарубіжних фахівців у відповідних галузях досліджень, добиватися спрощення процедури визнання наукових ступенів, отриманих у зарубіжних університетах, взяти участь у розробці стратегії заохочення отримання студентами, аспірантами і докторантами подвійних (національних і зарубіжних) наукових ступенів.
 6. Проводити роз'яснювальну роботу з керівництвом університетів щодо встановлення сприятливих умов для студентів і викладачів, які повертаються з закордонних стажувань, з метою їх якнайшвидшої реінтеграції до навчального процесу та максимального застосування отриманих ними знань на благо місцевої освітньої громади.
 7. Співпрацювати з адміністрацією вищих навчальних закладів щодо повнішого використання можливостей міжнародних освітніх програм та грантів, насамперед, Програми ім.Фулбрайта, у справі залучення до викладання в університетах України зарубіжних фахівців з усіх галузей знання.

У сфері вирішення проблемних питань впровадження Болонського процесу в Україні:

1. На рівні викладацької та наукової спільноти працювати у напрямі практичної реалізації глибинних засновків Болонської системи через автономізацію навчально-наукової діяльності, поширювати принципи університетської автономії та самоврядування на всіх рівнях (університет – викладацький склад – студентський контингент).
2. Формувати реальні механізми впливу академічної громади на державну політику в галузі університетської освіти, використовуючи для цього публічні форуми, друковані органи, інтернет-сайти та інші ЗМІ.
3. Викладачам-членам Фулбрайтівського товариства необхідно обстоювати у вишах, де вони працюють, концепцію «вільної траєкторії студента», співпрацювати з адміністрацією щодо можливості її практичного втілення шляхом реформування навчальних планів і програм.
4. Зважаючи на необхідність враховувати, в умовах конкуренції на ринку освітніх послуг задоволеність споживачів рівнем послуг, що надаються вищими навчальними закладами, для чого потрібні рекомендації фахівців у царині маркетингу, викладачам-фулбрайтівцям бажано виступати у ролі посередницької ланки між навчальним закладом і такими фахівцями.

5. Запропонувати науковим і навчальним закладам України застосовувати адміністративні стягнення до порушників вимог Закону України «Про науку та науково-технічну діяльність» щодо дотримання морально-етичних норм під час провадження такої діяльності.
6. Ураховуючи важливість сталого розвитку як однієї з констант розвитку сучасного суспільства і необхідність формування системи показників вимірювання кількісного і якісного оцінювання цього процесу, інкорпорувати цей вид діяльності у програми вищих навчальних закладів і доповнити показники їхньої фінансової звітності даними щодо сталого розвитку самого вишу.
7. Зважаючи на гостру потребу у вдосконаленні технологій імплементації мовної політики вищими навчальними закладами України, спрямувати зусилля викладачів на підвищення статусу української мови у процесі викладання всіх дисциплін. Водночас, враховуючи те, що глобалізаційні перспективи сучасності вимагають вдосконалення викладання англійської мови майбутнім фахівцям у всіх галузях науки і виробництва, сприяти читанню курсів із загальноосвітніх і спеціалізованих дисциплін англійською мовою.